

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. novembra 2015 v trestnej veci obvinenej **D. B.** pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 5 písm. a/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., o sťažnosti obvinenej proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 29. októbra 2015, sp. zn. Tp 62/2013, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvinenej **D. B.** **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca pre prípravné konanie), uznesením z 29. októbra 2015, sp. zn. Tp 62/2013

- I.** podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por. **obvinenú D. B. vzal do väzby** s tým, že väzba obvinenej **začína plynúť dňa 28. októbra 2015 o 14.00 hod.** a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Nitre.
- II.** Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvinenej **neprijal.**
- III.** Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. väzbu obvinenej dohľadom probačného a mediačného úradníka **nenahradil.**

V odôvodnení uznesenia je poukázané na **uznesenie vyšetrovateľa** PPZ, Národnej kriminálnej agentúry, národnej jednotky finančnej polície, expozitúry Západ z **12. júna 2013, ČVS: PPZ-533/NKA-FP-ZA-2012** (ďalej len vyšetrovateľ), ktorým bolo obvinenej D. B. vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako **obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 5 písm. a/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.** na tom skutkovom základe, že

v postavení predsedu predstavenstva E., a.s. sa pokúsila vylákať úver vo výške 210 000 000,- USD (169 313 875,70 €) od M. tým, že uviedla do omylu zástupcov veriteľa v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru takým spôsobom, že dňa 31. mája 2012, na nezistenom mieste, uzatvorila za E., a.s. so sídlom P. č. X./X., T., IČO: X. na strane dlžníka s M., so sídlom R., X.-X.-G., S. na strane veriteľa, Zmluvu o úvere č. M., predmetom ktorej bolo poskytnutie účelovo viazaného úveru vo výške 210 000 000,- USD (169 313 875,70 €), pričom zmluvnou podmienkou na poskytnutie úveru bolo uhradenie jednorazového poplatku predstavujúceho 2,6 % z poskytnutého úveru, vrátane príslušnej dane, v celkovej výške 5 896 800,- USD (4 754 333.63 €) na účet určený veriteľom, ktorej splnenie predstierala tým, že dňa 07. júna 2012 prostredníctvom e-mailu poslala osobe zastupujúcej veriteľa desať sfaľšovaných cezhraničných platobných príkazov, ktorými deklarovala udelenie príkazu Č., a.s., pobočka T., Š. X., na úhradu desiatich platieb v celkovej výške 5 896 800,- USD (4 754 333.63 €), pričom v skutočnosti žiadne príkazy banke nepredložila a už pri podpísaní zmluvy vedela, že uvedenou sumou nedisponuje.

Na návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sudca pre prípravné konanie vydal 13. augusta 2013, sp. zn. Tp 62/2013, príkaz na zatknutie a 12. februára 2014, sp. zn. Tp 62/2013, Európsky zatýkací rozkaz na obvinenú D. B..** K zadržaniu obvinenej došlo 27. augusta 2015 o 17.15 hod. v Z., Š. a na územie Slovenskej republiky bola odovzdaná **28. októbra 2015 o 14.00 hod.**

Uznesenie o vzatí do väzby napadla sťažnosťou obvinená D. B. ihneď po jeho vyhlásení, ktorú zdôvodnila 30. októbra 2015. **V nej uviedla, že sa necíti byť vinná a dôvodne stíhaná.** Žiadne zmluvy nepodpísala, nikdy nebola u notára vo Š., nepodpísala a neposlala emailové cezhraničné platobné príkazy a ani ich nikomu neodovzdala. Vzhľadom na uvedené malo byť skúmané splnenie materiálnej podmienky väzby. **Vo výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie bola oboznámená s návrhom na jej vzatie do väzby,**

v dôsledku čoho nemala vytvorené dostatočné podmienky na zabezpečenie listín osvedčujúcich, že trestné stíhanie nie je dôvodné. V júni 2013 zaslala čestné vyhlásenie Špecializovanému trestnému súdu, Národnej kriminálnej agentúre a Generálnej prokuratúre, kde uviedla všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú ozrejmiť jej nevinu a až potom odcestovala do Š. za partnerom. Nikdy sa neskrývala, opatrovala partnera na potvrdenej adrese, o ktorej vedela jej dcéra L., otec a obhajca činný v trestnej veci na Okresnom súde Trnava. Na pošte v T. oznámila, aby jej zásielky preposielali do Š.. **Nemarila vyšetrovanie a neutekala pred spravodlivosťou.** Prostredníctvom náhradnej matky sa jej **27. októbra 2015** narodilo dieťa, jeho rodný list jej zašlú. **Vie o odsúdení na trest odňatia slobody na 8 rokov, nevie či konanie je právoplatne skončené.** Uvedené mal sudca pre prípravné konanie dôsledne zvážiť a prijať jej písomný sľub alebo nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, ktorý môže byť realizovaný v rámci Európskej únie. Prihliadnuté malo byť aj na **článok 9 Dohovoru o právach dieťaťa, lebo ide o dieťa v útľom veku.** Pokračovanie v trestnej činnosti u nej už nehrozí, lebo **živnostenské oprávnenie už nemá a jej spoločnosť E., a.s. bola zrušená 31. januára 2014. Navrhla sťažnostnému súdu, aby zrušil napadnuté uznesenie a nariadil jej prepustenie z väzby.**

Prokurátor sa práva podať sťažnosť proti uzneseniu vzdal a k sťažnosti obvinenej sa nevyjadril. Uznesenie bolo všetkým procesným stranám odoslané 2. novembra 2015.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd, ako nadriadený orgán, v lehote stanovenej § 192 ods. 3 Tr. por. v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por. na základe sťažnosti obvinenej preskúmal zo všetkých hľadísk výrokovú časť napadnutého uznesenia a správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo. Pri plnení obmedzeného revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.

Sťažnosť proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie je prípustná v súlade s ustanoveniami § 72 ods. 2, § 83 ods. 1, § 185 ods. 1, 2 Tr. por., bola podaná oprávnenou

osobou v zmysle § 186 ods. 1, 2 Tr. por. v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por. a v súlade s § 189 ods. 3 Tr. por. obhajca sťažnosť odôvodnil.

Okrem už uvedeného zo súdneho a vyšetrovacieho spisu vyplýva, že **sudca pre prípravné konanie konal na podklade oznámenia o zatknutí obvinenej a o jej preprave na územie Slovenskej republiky 28. októbra 2015 o 14.00 hod.** Stalo sa tak na základe realizácie Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného sudcom pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu. **Teda o vzatí obvinenej do väzby rozhodoval zákonný sudca.** Ten o výsluchu obvinenej vyrozumel bezodkladne prokurátora a obhajcu, ktorí sa tohto úkonu zúčastnili. Obvinená, ktorej bolo doručené uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia bola sudcom pre prípravné konanie vypočutá v prítomnosti obhajcu, kde vypovedala zhodne, ako to uviedla v dôvodoch sťažnosti. Obhajca navrhol prijať písomný sľub obvinenej a túto prepustiť zo zadržania na slobodu. Prokurátor navrhol obvinenú zobrať do väzby a jej písomný sľub neprijať.

Pri rozhodovaní o vzatí obvinenej do väzby boli dodržané lehoty stanovené a zákonné podmienky uvedené v § 72 ods. 2, 4 a 5 Tr. por. Rovnako tak aj ustanovenie § 8 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze, podľa ktorého útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra Slovenskej republiky vydanú osobu prevezme a bezodkladne odovzdá súdu, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz. Ak došlo k zmene vecnej alebo miestnej príslušnosti súdu vo veci, pre ktorú bol vydaný európsky zatýkací rozkaz, súd vydanú osobu bezodkladne, najneskôr do 24 hodín od jej prevzatia, odovzdá vecne a miestne príslušnému súdu na rozhodnutie o väzbe podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní.

Najvyšší súd sa stotožnil s výrokmi uznesenia sudcu pre prípravné konanie, ktoré boli napadnuté sťažnosťou obvinenej D. B..

Najvyšší súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obvinenej D. B.. Rovnako mal za preukázané, že existujú aj materiálne podmienky väzby a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchala obvinená a súčasne existujú dôvody väzby, ak z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava pre útekovú a preventívnu väzbu.

Ustanovenie § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. určuje podmienky tzv. útekovvej väzby a ustanovenie § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. určuje podmienky tzv. preventívnej väzby. Pokračovaním v trestnej činnosti sa pritom rozumie nielen opakovanie toho trestného činu, ale aj spáchanie trestného činu tej istej povahy. V danom prípade túto obavu potvrdzuje právoplatné odsúdenie za podvodné konanie uvedené nižšie.

V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že obvinená sa dlhodobo zdržiavala na miestach pre orgány činné v trestnom konaní neznáme, ako je na to poukázané v napadnutom uznesení. Navyše najvyšší súd konštatuje, že obvinená bola rozsudkom Okresného súdu Trnava z 19. októbra 2010, sp. zn. 2T 35/2009, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 26. septembra 2013, sp. zn. 6To 131/2010, uznaná za vinnú z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a/ Tr. zák. a zo zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Tr. zák. a za to bola odsúdená podľa § 221 ods. 4, § 38 ods. 2, § 41 ods. 2, § 39 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov. Pre výkon tohto trestu bola podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradená do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. jej bol uložený aj ochranný dohľad na 1 rok. Bola jej uložená aj povinnosť nahradiť trestnou činnosťou spôsobenú škodu. Výkon trestu bol nariadený 26. septembra 2013, ktorý doposiaľ obvinená nenastúpila práve pre zdržiavanie sa na neznámom mieste.

Obvinená popieraním obvinenia uplatňuje právo na obhajobu, ktorá bude preverovaná v ďalšom priebehu trestného konania. Pri rozhodovaní o väzbe postačuje dostatočne preukázať podozrenie, že obvinená spáchala skutok, ktorý má znaky trestného činu. Ústava Slovenskej republiky vo svojom článku 17 nevyžaduje, aby už v okamihu rozhodnutia o vzatí do väzby bolo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu podložené aj dôkazmi preukazujúcimi vinu obvineného.

Súd pri skúmaní zákonných podmienok a dôvodov väzby je povinný prihliadať aj na článok 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keďže väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných práv a slobôd priznaných i článkom 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek stav uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v páchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie v tej časti výroku napadnutého uznesenia, ktorým nenahradil väzbu procesnými prostriedkami, a to písomným sľubom obvinenej a nenahradil väzbu ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V súlade s aktuálnou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky aj najvyšší súd za zákonný a ústavne konformný považuje taký postup, keď o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka a neprijatí písomného sľubu sa rozhodne samostatným výrokom v uznesení.

Pre úplnosť treba uviesť, že článok 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, na ktorý obvinená v sťažnosti poukázala zabraňuje oddeleniu dieťaťa od svojich rodičov, okrem súdnych rozhodnutí, ktoré je potrebné v záujme dieťaťa. Podľa odseku 4. tohto článku **ak oddelenie dieťaťa od rodičov je dôsledkom akéhokoľvek postupu štátu**, ktorý je zmluvnou stranou Dohovoru, **ako je väzba, uväznenie**, vypovedanie, deportácia alebo smrť **jedného alebo oboch rodičov dieťaťa**, tento štát, ktorý je zmluvnou stranou Dohovoru, **na požiadanie poskytne rodičom, dieťaťu, alebo prípadne inému členovi rodiny nevyhnutné informácie o mieste pobytu neprítomného (neprítomných) člena (členov) rodiny, ibaže by poskytnutie takej informácie odporovalo záujmu dieťaťa**. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, okrem toho zabezpečia, aby podanie takej žiadosti samo o sebe nemalo žiadne nepriaznivé dôsledky pre dotknutú osobu (dotknuté osoby).

V danom prípade **obvinená využila právo informovať o jej vzatí do väzby dcéru L. B.**, čo sudca pre prípravné konanie vykonal písomnou formou 29. októbra 2015. Dohovor však nerieši nahradenie väzby písomným sľubom alebo dohľadom probačným a mediačným úradníkom, ako na to poukázala obvinená v sťažnosti. Táto otázka je riešená ustanoveniami Trestného poriadku ako bolo na to poukázané vyššie, vrátane toho z akého dôvodu nebola väzba u obvinenej nahradená procesnými prostriedkami.

Námietka obvinenej týkajúca sa oboznámenia sa s návrhom na vzatie do väzby až počas výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie a v dôsledku toho nemala vytvorené dostatočné podmienky na predloženie listín osvedčujúcich nedôvodnosť trestného stíhania nie je opodstatnená. Návrh na jej vzatie do väzby v danom prípade nebol potrebný.

K zatknutiu obvinenej došlo na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu a preto bol sudca pre prípravné konanie povinný rozhodnúť o jej vzatí alebo nevzatí do väzby.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného sudcom pre prípravné konanie alebo orgánmi činnými v prípravnom konaní, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého uznesenia. Preto podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd sťažnosť obvinenej D. B. zamietol ako nedôvodnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 5. novembra 2015

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová